

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันพบว่า การกระทำความผิดต่อชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งความผิดฐานฆ่าผู้อื่น โดยเจตนา ได้ทวีความรุนแรงและจำนวนคดีความผิดมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกระทำ ตลอดจนครอบครัว สังคม และความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง นอกจากนี้ การกระทำความผิดเกี่ยวกับชีวิตอาจจะมีสาเหตุเพื่อกระทำความผิดอย่างอื่นด้วย เช่น ฆ่าคนตายเพื่อประสงค์ต่อทรัพย์ ฆ่าพยานเพื่อมิให้พยานนั้นสามารถไปเบิกความเป็นพยานต่อศาลซึ่งถือว่าเป็นการกระทำที่ทำลายการบังคับใช้กฎหมายของกระบวนการยุติธรรม ฆ่าคู่แข่งทางการเมืองเพื่อมิให้อีกฝ่ายหนึ่งได้รับการเลือกตั้ง ฆ่าผู้ขัดผลประโยชน์ทางธุรกิจ รวมทั้งฆ่าผู้อื่นตายเพื่อความสะดวกในการหลบหนี เป็นต้น ซึ่งจะพบว่าในการกระทำความผิดโดยการฆ่าผู้อื่นนั้น ได้มีวิธีการและกระทำที่แตกต่างกัน มีการนำเอาอาวุธและอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพและทันสมัยรวมทั้งอาวุธสงครามมาเป็นเครื่องมือในการกระทำ มีผลให้ผู้ถูกระทำรวมไปถึงผู้อื่นที่อยู่ใกล้เคียงถึงแก่ชีวิตในทันที แต่บทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันจะลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดต่อเมื่อถึงขั้นลงมือกระทำเป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นกรณีกระทำความผิดฐานพยายาม หรือความผิดสำเร็จ แต่กฎหมายกลับไปลงโทษอย่างรุนแรงกับการกระทำบางอย่างที่ประกอบกับการกระทำความผิด เช่น การฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 289(4) ซึ่งเป็นการบัญญัติให้รับโทษหนักขึ้น เมื่อความผิดฐานฆ่าผู้อื่นได้เกิดขึ้นแล้ว แต่จะเป็นประโยชน์ต่อการบังคับใช้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมอย่างยิ่งถ้ามีมาตรการป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดฐานฆ่าผู้อื่นไว้ก่อน แต่สำหรับในขั้นเตรียมการกระทำความผิดฐานฆ่าแม้ผู้กระทำจะมีเจตนาชั่วร้าย (Mens rea) แต่กฎหมายไทยก็ยังไม่ได้บัญญัติเป็นความผิด คงมีเพียงแต่ความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นเท่านั้น แต่เนื่องจากในปัจจุบันนี้ลักษณะของความผิดขั้นพยายามและขั้นเตรียมนั้นมีความใกล้เคียงกันมาก เพราะมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยทำให้การพิสูจน์ผู้กระทำความผิดฐานพยายามมาลงโทษนั้นเป็นไปได้โดยยาก ดังนั้นการที่จะจับกุมหรือนำผู้กระทำมาลงโทษจะต้องรอให้ผู้กระทำลงมือกระทำเสียก่อน หรือให้ผู้ถูกระทำได้รับความเสียหายแล้วจึงลงมือจับกุม หรือนำตัวผู้กระทำมาลงโทษจึงเป็นการแก้ที่ปลายเหตุ ดังได้กล่าวมาแล้วว่าตัวบทกฎหมายอาญาได้มีการ

บัญญัติเอาไว้ในความคิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน ซึ่งเมื่อนำมาพิจารณาถึงการกระทำโดยการไตร่ตรองไว้ก่อนนั้นมีลักษณะเป็นการเตรียมการฆ่าผู้อื่นอย่างหนึ่งนั่นเอง เพียงแต่ยังมีได้มีการลงมือกระทำ ซึ่งกฎหมายก็ไม่ได้บัญญัติไว้เป็นความผิด แต่ถ้ามีการไตร่ตรองซึ่งก็คือมีการเตรียมนั้นแล้วลงมือกระทำ แล้วมิได้มีการบัญญัติเป็นความผิดในชั้นเตรียมการ ทำให้เห็นว่ากฎหมายนั้นมิได้เป็นการป้องกันการกระทำความคิดฐานฆ่าผู้อื่นเท่าที่ควรจะเป็น

ดังนั้น จากการพิจารณาของผู้เขียนเห็นว่า บทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้อยู่ยังมีมาตรการคุ้มครองบุคคลให้ปลอดภัยจากการกระทำความคิดต่อชีวิตไม่เพียงพอ ซึ่งถ้ามีมาตรการทางกฎหมายที่กำหนดให้การกระทำขั้นเตรียมการในความคิดฐานฆ่าผู้อื่นเป็นความผิดก็จะสามารถให้ความคุ้มครองและป้องกันให้กับผู้จะถูกระทำ มิให้เกิดภัยอันตรายได้ และทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยต่อบ้านเมืองมากขึ้น จึงสมควรทำการศึกษาวิเคราะห์และวางมาตรการให้การกระทำขั้นเตรียมการในความคิดฐานฆ่าผู้อื่นเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการป้องกันมิให้ความผิดฐานฆ่าผู้อื่นเกิดขึ้นซึ่งถือว่าเป็นการตัดไฟเสียแต่ต้นลมและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่มุ่งคุ้มครองสังคมเช่นกัน

1.2 วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ถึงระบบกฎหมายอาญาทั้งของไทยและต่างประเทศ
2. เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวเนื่องและความสัมพันธ์ในการเตรียมการกระทำความคิด ความผิดฐานพยายาม และความผิดสำเร็จ อย่างเป็นขั้นตอนตามกฎหมาย
3. การเตรียมการในบางความผิดนั้นมีความใกล้ชิดกับผลที่จะเกิดมากจนน่าจะนำมาใช้พิจารณาว่าเป็นส่วนหนึ่งของการกระทำในฐานะความผิดนั้น

1.3 สมมุติฐานของการวิจัย

บทบัญญัติของกฎหมายอาญานั้นโดยหลักแล้วจะบัญญัติบทลงโทษผู้กระทำผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาหรือเหตุฉกรรจ์ในความคิดฐานฆ่า เมื่อการกระทำนั้นเป็นความผิดสำเร็จหรือขั้นพยายามกระทำความคิดเท่านั้น โดยกฎหมายมิได้บัญญัติบทลงโทษผู้กระทำความคิดขั้นเตรียมการฆ่าผู้อื่นไว้ ซึ่งถ้ามีการลงโทษผู้กระทำผิดในชั้นเตรียมการจะเป็นการตัดโอกาสการกระทำความคิดและป้องกันมิให้เกิดความผิดที่รุนแรงให้เกิดขึ้นได้

1.4 วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในลักษณะวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) มีการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เช่น ตำรา บทความ การสัมภาษณ์นักกฎหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิ ฯลฯ ศึกษาข้อมูลและทำการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ของกฎหมายต่างประเทศ

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวินิจฉัยจะกล่าวถึงปัญหาและผลกระทบจากความผิดฐานฆ่าผู้อื่นและเหตุผลที่ควรระบุนความผิดขั้นเตรียมการในการกระทำความผิดฐานฆ่าผู้อื่น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการป้องกันอาชญากรรมและเป็นการเน้นถึงความรุนแรงที่เกิดขึ้นในความผิดฐานฆ่าผู้อื่น โดยหัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะกล่าวถึงปัญหากฎหมายที่ยังมิได้บัญญัติไว้เกี่ยวกับความผิดในขั้นเตรียมการฆ่าผู้อื่น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้สามารถเข้าใจถึงหลักเกณฑ์ในการกระทำความผิดฐานฆ่าผู้อื่นของต่างประเทศและประเทศไทย
2. ทำให้ทราบเจตนารมณ์ของกฎหมายในการบัญญัติให้การกระทำขั้นเตรียมการเป็นความผิด
3. ทำให้ทราบถึงประโยชน์ในการวางหลักเกณฑ์การกระทำขั้นเตรียมการฆ่าผู้อื่นเป็นความผิดกับนโยบายในการควบคุมและป้องกันการกระทำความผิดที่ร้ายแรง
4. เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาหลักเกณฑ์ทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมความผิดที่รุนแรงต่อสังคมให้ถึงขั้นต้องลงมือกระทำแล้วจึงเป็นความผิด